



GAL CODRU MOMA

CIF 35864379
☎ 0359.176.508
☎ 0359.176.508
✉ galcodrumoma@gmail.com
📍 Sat Rieni, comuna Rieni, nr. 151, județul Bihor
🌐 www.galcodrumoma.ro



Nr. inregistrare 12802 /28.02.2019

Raport Evaluare SDL GAL Codru Moma

Perioada evaluata 22.12.2016 – 01.10.2018

RIENI – LAZURI DE BEIUȘ – BUNTEȘTI – CÎMPANI – CĂRPINET – LUNCA – VAȘCĂU – MONEASA – IGNEȘTI ¹





CUPRINS

1. PREFAȚĂ.....	3
2. REZUMAT.....	3
3. CONTEXT.....	4
3.1 Informatii despre GAL.....	4
3.2 Contextul strategiei de dezvoltare locala.....	7
3.3 Alte informații relevante.....	9
4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EVALUĂRII.....	11
4.1 Scopul evaluarii	11
4.2 Obiectivele evaluarii.....	12
5. METODOLOGIA DE EVALUARE.....	13
5.1 Metodele și tehnicile de evaluare folosite.....	13
5.2 Elementelor cheie ale evaluării – întrebările de evaluare specifice și comune, criteriile de evaluare, indicatori.....	15
5.3 Sursa datelor.....	22
5.4 Tehnici pentru colectarea datelor	22
5.5. Măsuri adoptate.....	22
5.5 Limitări și constrângeri întâmpinate.....	25
6. CONSTATĂRILE ȘI CONCLUZIILE EVALUĂRII.....	25
7. RECOMANDĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE.....	26



1. PREFAȚĂ

Acest document reprezintă un raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației GAL Codru Moma. Evaluarea strategiei de dezvoltare locală reprezintă o analiză cu caracter socio-economic, menită să identifice și să cuantifice ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, și să explice principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate. Această evaluare oferă o bază importantă de înțelegere a contextului de implementare, a progresului implementării strategiei, a factorilor care influențează pozitiv sau negativ implementarea și rezultatele obținute cu relevanță pentru obiectivele strategiei.

Această nouă provocare apare în cadrul exercițiului financiar 2014-2020, ca urmare a obligativității impuse de Uniunea Europeană, GAL-urilor de a realiza evaluarea implementării strategiilor de dezvoltare locală.

Evaluarea reflectă progresul implementării strategiei în perioada 22.12.2016 – 01.10.2018, iar perioada în care s-a realizat acest raport fiind 01.10.2018 – 28.02.2019.

Evaluarea s-a realizat de către managerul GAL și experții tehnici (expert monitorizare și cei doi experți cu verificare, evaluare și selecția proiectelor) sub verificarea Consiliului Director al GAL Codru Moma.

2. REZUMAT

În cadrul acestui raport se evaluează Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației GAL Codru Moma din prisma următoarele teme: logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală, contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie, valoarea adăugată datorată metodei LEADER, factorii de succes și de insucces care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute, contribuția SDL la aria de intervenție 6B.

Aceste teme se analizează cu ajutorul tehnicilor și metodelor de evaluare următoare: observația, ancheta utilizând tehnica focus-grupului având ca instrument ghidul de focus-grup,



verificarea funcționării logicii de intervenție a strategiei, studiul/analiza documentelor, analiza datelor administrative, ancheta utilizând tehnica sondajul de opinie având ca instrument chestionarul auto-administrat.

În urma analizei efectuate se formulează concluziile pentru fiecare temă a evaluării și pentru fiecare întrebare de evaluare și se formulează recomandări cu aplicabilitate în viitor.

3. CONTEXT

3.1 Informatii despre GAL

Asociația GAL Codru Moma reprezintă un parteneriat public-privat având ca scop principal dezvoltarea socio-economica a zonei. Proiectul urmărește creșterea capacității de implementare a strategiilor de dezvoltare locală din raza de acțiune a Grupului de Acțiune Locală, prin antrenarea actorilor reprezentativi în activități care vor susține dezvoltarea rurală a teritoriului.

Parteneriatul Grupul de Acțiune Locală Codru Moma are în component 39 de parteneri, din care 9 Autorități Publice Locale (Comuna Rieni, Comuna Lazuri de Beiuș, Comuna Buntești, Comuna Cîmpani, Comuna Cărpinet, Comuna Lunca, Orașul Vașcău din Județul Bihor și Comuna Moneasa și Ignești din Județul Arad), 26 de parteneri reprezentanți autorizați din sectorul privat și 4 parteneri reprezentanți autorizați ai societății civile.

Parteneriatul Grupul de Acțiune Locală Codru-Moma nu conține entități provenite din afara spațiului eligibil LEADER și nici persoane fizice relevante din teritoriul acoperit de parteneriat.

Teritoriul

Teritoriul vizat pentru dezvoltarea economico-socială integrată și unitară este poziționat în partea de Sud-Est a județului Bihor și în partea de Nord-Est a județului Arad și cuprinde teritoriile acoperite de unitățile administrativ teritoriale ce fac parte din parteneriat, respectiv comunele Moneasa, Ignești, Cărpinet, Rieni, Lunca, Lazuri de Beiuș, Buntești și Cîmpani la care se alătură orașul Vascau, fiind alăturate un număr de 46 de localități ce cumulează o populație de 19.925 de persoane și un teritoriu în suprafață de 568,38 km².



Populație – demografie

Conform datelor finale prelucrate din Recensământului Populației și al Locuințelor 2011, tabelul 8. „Populația stabilă după etnie – județe, municipii, orașe, comune” teritoriul GAL Codru-Moma cuprinde un număr de 19.925 persoane dintre care, pe etnii, 18.973 romani (reprezentând 95,2%), 541 romi (2,7%) și 43 maghiari (0,2%). Alte etnii regasite nu trec de pragul de 10 persoane/etnie la nivelul teritoriului iar pentru un număr de 330 persoane (1,7%) informațiile nu sunt disponibile. La un număr de 19.925 persoane și o suprafață de 568,38 km² densitatea populației la nivelul teritoriului GAL Codru-Moma este de 35,05 locuitori/km².

Teritoriul în cauză prezintă atât omogenitate geografică cât și omogenitate economică și socio-culturală, populația fiind, în general, angrenată în aceleași activități economice respectiv, având necesități și interese similare în materie de dezvoltare.

Infrastructura de bază, de comunicații, socială și educațională

În perioada de programare anterioară au fost realizate o serie de proiecte de infrastructură de bază (drumuri, alimentare cu apă și canalizare). De asemenea, au fost vizate și proiecte de infrastructură educațională. Chiar și așa necesitatea dezvoltării acestei infrastructuri rămâne de actualitate, proiectele specifice fiind incluse în Planurile de Dezvoltare Locală ale UAT-urilor reprezentate în teritoriul GAL.

În ceea ce privește infrastructura socială în afara de compartimentele din cadrul UAT-urilor, care se rezumă la acordarea platilor de asistență socială, sistem ce nu încurajează reintegrarea activă, nu există centre de asistență socială care să acopere nevoile specifice ale persoanelor (ex. asistență de zi pt. persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, copii, persoane cu adicții, persoane în risc de sărăcie și fără adăpost și în general orice alte persoane aflate în situații de nevoie). De asemenea nu există facilități pentru copii anteprescolari și nici infrastructuri de tip afterschool. În plus, PDL-urile pentru perioada 2014-2020 nu identifică măsuri concrete pentru asigurarea/dezvoltarea infrastructurii de asistență socială.

Patrimoniu arhitectural și cultural, tradiții și obiceiuri



Conform listei Institutului National al Patrimoniului , la nivelul teritoriului exista nu mai putin de 14 monumente istorice inclusiv monumente de arheologie, de arhitectura si memoriale si funerare, de interes atat local cat si national, unele datand din neolitic si paleolitic.

Atractivitatea teritoriului este completata si de diferite traditii si obiceiuri precum activitatile traditionale de vararit si olarit precum si de o sumedenie de serbari campenesti.

Economia teritoriala

Situatia pe diviziuni si subdiviziuni ale nomenclatorului CAEN Rev.2 arata ca cele mai bine reprezentate sectoare sunt fabricarea bauturilor (12,80%), transporturi (12,67%), comerțul (11,15%), sectorul turismului (hoteluri si restaurante – 10,01%), sectorul constructiilor si industria alimentara (fiecare cu 7,98%), prelucrarea lemnului (excluzand fabricarea mobilei – 6,21%), constructii metalice si produse metalice (5,45%) si sectorul fabricarii de mobila (4,82%); alte sectoare slab reprezentate prin slaba aglutinare comerciala sunt sectorul agriculturii si al silviculturii (1,58%) si cel al serviciilor profesionale (1,77%), respectiv sectorul textilelor si al articolelor de imbracaminte (1,39%); din selectia realizata, sectoare economice nereprezentate sunt cel al invatamantului si sanatatii (privat), cel al tabacirii si finisarii pieilor, precum si cel al informatiilor si comunicatiilor.

Specificul economic teritorial pe partea de agricultura si silvicultura este strans corelat de resursele naturale existente; fondul funciar permite realizarea de activitati atat in agricultura (atat vegetala cat si animala) cat si in silvicultura. Activitatile in agricultura sunt majoritatea nonformale, realizate la nivel de gospodarie, unde regasim plantatii legumicole si culturi de cereale precum si efective de animale precum pasari de curte, porcine, bovine si mai rar ovine, caprine si cabaline. Informatiile disponibile indica o proportie majoritara a gospodariilor ce detin intre 1 si 3 hectare de teren agricol, fragmentarea fondului funciar agricol fiind astfel ridicata. Datele arata ca pentru anul 2015 la nivelul teritoriului activeaza 2927 fermieri pe o suprafata agricola totala de 9.387,34 ha cumuland de asemenea 34.926 capete animale (5.854 bovine, 15.973 ovine, 1.992 caprine, 10.727 porcine si 360 ecvidee). La nivelul teritoriului functioneaza peste 20 de forme asociative cu scop urbarial, de crestere a animalelor, de administrare a fondului silvic si cinegetic. In plus, chiar parteneriatul GAL include nu mai putin de 3 forme asociative cu obiect in specificul economic al



teritoriului: Asociația Crescătorilor de Animale Carpinet și Asociația Crescătorilor de Animale Dramiro Carpinet precum și Asociația Composesorului Urbaniștilor Minead. Chiar și așa, această formă de organizare trebuie încurajată fie prin crearea de noi forme asociative fie prin dezvoltarea acestora, contribuind astfel la scăderea fenomenului de fragmentare și creșterea competitivității teritoriului în domeniul agriculturii și silviculturii.

Varietatea reliefului și a resurselor, în special existența izvoarelor de apă termală precum și a munților și a reliefului carstic specific, atât la nivelul teritoriului cât și în imediată apropiere, oferă o oportunitate imensă de dezvoltare a turismului. Conform celor mai recente date statistice, în anul 2015 se regăsesc 22 de structuri de primire turistică, dintre care 5 hoteluri, 3 agropensiuni și 4 vile turistice. Capacitatea de cazare turistică totală a fost de 1081 locuri, dintre care 698 locuri în hoteluri, 43 în agropensiuni, și 115 în vile turistice. Evoluția acestui sector este negativă; față de anul 2010, în anul 2014 numărul sosirilor a scăzut cu peste 36% ajungând la 19906 persoane, totuși, numărul înnoptărilor a scăzut cu doar 6% ajungând la 84770 în anul 2015.

- UAT cu zone sarace ($ID \leq 55$): Ignești
- UAT cu zone Natura 2000 idem cu UAT cu zone HNV: Ignești, Moneasa, Vascau, Buntești, Carpinet, Cîmpani, Lazuri de Beiuș, Lunca, Rieni
- UAT cu minorități etnice locale: Moneasa, Vascau, Buntești, Carpinet, Lunca, Rieni

3.2 Contextul strategiei de dezvoltare locală

În data de 19.07.2016, în urma primirii Notificării nr. 2295 emisă de DGDR AM PNDR, Strategia de dezvoltare locală a Asociației GAL Codru Moma a fost declarată eligibilă și selectată pentru finanțare, urmand ca în data de 22.12.2016 să devină semnatară a Contractului de finanțare subsecvent nr.1 – Nr. C 1940 1131 01 16 6 05 75521 / 22.12.2016.

În baza contractului de finanțare Asociația GAL Codru Moma își asumă îndeplinirea obiectivelor stipulate în Strategia de dezvoltare locală în conformitate cu principiile LEADER.

Obiectivul general: Dezvoltarea durabilă a teritoriului GAL Codru-Moma

Obiective specifice:



- Îmbunătățirea performanței economice a exploatațiilor agricole prin modernizarea și creșterea participării acestora pe piață (DI 2A, P2, O1)
- Creșterea competitivității sectorului agricol prin promovarea formelor asociative și a unor noi modele de desfășurare a produselor agricole cu valoare adăugată (DI 3A, P3, O1)
- Diversificarea profilului economic al teritoriului și scăderea expunerii în fața sectorului agricol (DI 6A, P6, O3)
- Reducerea inechităților sociale la nivelul populației teritoriului prin dezvoltarea infrastructurii de asistență a categoriilor de persoane aflate în risc de excludere socială (DI 6B, P6, O3)
- Reducerea sărăciei și creșterea nivelului de trai la nivelul teritoriului prin crearea de noi locuri de muncă în condiții de nediscriminare (în special în ceea ce privește minoritățile existente la nivelul teritoriului) (DI 6B, P6, O3).

Obiective transversale:

- contracararea fenomenului de depopulare a teritoriului și ameliorarea factorilor de mediu în special în agricultură și în industrie.

Obiective de mai sus se aliniază domeniilor Uniunii Europene în materie de dezvoltare rurală și sunt realizate prin intermediul a **4 măsuri** ce fundamentează logica intervenției:

Tabel nr. 1 Obiective, Priorități, Domenii de intervenție, Indicatori, Alocare financiară (initial)

Obiectivul de dezvoltare rurală →	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat	Alocare financiară (euro)
Obiectivul de dezvoltare rurală 1 <i>Mediu și climă, Inovare</i>	P2	2A	M1/2A Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole	Nr. expl 5, nr. loc munca 5	427,822.74



	P3	3A	M3/3A Cresterea competitivitatii prin promovarea formelor asociative	Nr. expl 2, nr. loc munca 2	171,129.10
Obiectivul de dezvoltare rurala 3 Mediu și climă, Inovare	Prioritati de dezvoltare rurala →	Domenii de interventie →	Masuri →	Indicatori de rezultat	Alocare financiara (euro)
	P6	6A	M2/6A Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL Codru Moma	Nr. loc munca 7	606,440.44
		6B	M4/6B Ameliorarea provocarilor sociale	Pop. neta 45, nr. loc munca 2	102,677.46

3.3 Alte informatii relevante

În tabelul de mai jos se prezintă **Corelarea temporală între priorități - domenii de intervenție - măsuri lansate – evaluare și selecție la momentul raportării**

Tabel nr. 2 Corelarea temporară între priorități - domenii de intervenție - măsuri lansate – evaluare și selecție

Prioritati Domenii interventie Masuri	ANUL 2017 (sem II)		ANUL 2018 (sem I)			ANUL 2018 (sem II)
P2→DI 2A	Lansare 02.10.2017	Prelungire 29.11.2017	Prelungire 29.01.2018	Prelungire 26.03.2018	14.05.2018	



M1/2A Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole	Termen limita 30.11.2017 Alocare 427,822.74	Termen limita 31.01.2018 Alocare 427,822.74	Termen limita 02.04.2018 Alocare 427,822.74	Termen limita 14.05.2018 Alocare 427,822.74	Nr. proiecte depuse: 0 Evaluare: nu e cazul	
P6→DI 6A M2/6A Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL Codru Moma	Lansare 02.10.2017 Termen limita 30.11.2017 Alocare 606,440.44	Prelungire 29.11.2017 Termen limita 31.01.2018 Alocare 606,440.44	Prelungire 29.01.2018 Termen limita 02.04.2018 Alocare 606,440.44	Prelungire 26.03.2018 Termen limita 14.05.2018 Alocare 606,440.44	14.05.2018 Numarul proiectelor depuse: 8 Numarul proiectelor eligibile: 8 Numarul proiectelor eligibile selectate: 8 Raport de selectie 27.06.2018 Valoare publica: 381,088.27	02.07.2018 depunere dosare AFIR 24.09.2019 Nr. proiecte eligibile si selectate AFIR: 4 Valoare publica: 194.874,00 Nr. Contracte semnate 01.10.2018: 0 <i>Observatie: Contractele s-au semnat in decembrie 2018, perioada care nu face obiectul raportarii</i>
P3→DI 3A M3/3A Cresterea competitivitatii prin promovarea formelor asociative	Lansare 02.10.2017 Termen limita 30.11.2017 Alocare 171,129.10	Prelungire 29.11.2017 Termen limita 31.01.2018 Alocare 171,129.10	Prelungire 29.01.2018 Termen limita 02.04.2018 Alocare 171,129.10	02.04.2018 Nr. proiecte depuse: 0 Evaluare: nu e cazul		



4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EVALUĂRII

4.1 Scopul evaluării

Evaluarea strategiei de dezvoltare locală reprezintă o analiză cu caracter socio-economic, care să identifice, să cuantifice ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, și să explice principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Scopul acestei evaluări este de a raporta și demonstra nivelul de performanță al GAL-ului prin colectarea de informații și dovezi privind modul în care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate și efecte au fost obținute prin implementarea SDL.

a) Conform Ghidului GAL –urilor pentru implementarea SDL, versiunea 5: Descrierea activității de evaluare a implementării SDL:

Conform prevederilor din PNDR, GAL-urile trebuie să asigure la nivel local evaluarea SDL și să furnizeze informații relevante privind monitorizarea și evaluarea SDL, potrivit art. 71 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, evaluatorului care va fi selectat pentru evaluarea on-going a PNDR 2014-2020. Pentru a exista concordanță între termenul stabilit pentru evaluarea la nivel de GAL și la nivel de program, prima evaluare realizată de GAL va avea ca referință perioada cuprinsă între semnarea contractului de finanțare aferent sub-măsurii 19.4 și finalul anului 2018, respectiv 01.10.2018. Cea de-a doua evaluare va viza întreaga perioadă de implementare a SDL. Dacă se consideră necesar, pe parcursul implementării PNDR 2014-2020, la nivelul DGDR AM PNDR se pot realiza și alte evaluări ad-hoc, care vor fi comunicate GAL-urilor, în vederea furnizării informațiilor necesare evaluatorului selectat.

Evaluarea va avea la baza un Plan de Evaluare elaborat de GAL, ce va cuprinde secțiunile obligatorii menționate în liniile directoare în Ghidul Operational privind evaluarea implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală, cu următoarele componente:

- *Componenta generală LEADER, ce va cuprinde elemente de evaluare care să contribuie la evaluarea PNDR 2014-2020;*
- *Componenta specifică SDL, ce va cuprinde analiza privind implementarea SDL (îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor specifici SDL, evaluarea valorii adăugate la nivel local, impactul SDL în teritoriul GAL la nivel de management, animare a teritoriului, cooperare, implicare*



a partenerilor etc.). În funcție de opțiunea GAL-ului, activitatea de evaluare la nivel local poate lua forma unei auto-evaluări sau a unei evaluări independente totale/particiale.

b) E-mail Biroul de evaluare (evaluare.pndr@madr.ro)

Urmare modului de formare "Evaluarea Implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală" adresat Grupurilor de Acțiune Locală, s-a identificat nevoia de a reveni cu următoarele precizări:

- Evaluarea implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală, la nivelul GAL-urilor trebuie să cuprindă toate datele relevante până la data de 1 Octombrie 2018, urmand ca perioada următoare sa fie alocată derulării procesului de evaluare astfel încat în luna Ianuarie a anului 2019 să finalizati studiul de evaluare si să-l trimiteți catre AM PNDR.
- Având în vedere utilitatea evaluărilor în procesul de implementare a PNDR și pentru a asigura realizarea unor evaluări de calitate, vă transmitem câteva exemple de studii de evaluare, care să vă ofere un sprijin cat mai practic în procesul de evaluare a implementărilor strategiilor de dezvoltare rurală. <http://www.madr.ro/pndr-2014-2020/implementare-pndr-2014-2020/evaluare-pndr-2014-2020/rapoarte-de-evaluare.html>

Cu multumiri, Biroul de Evaluare

c) Document de referință : Adresa nr.21665/30.10.2018.

4.2 Obiectivele evaluării

- Determinarea factorilor și a mecanismelor care influențează rezultatele SDL;
- Identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia;



- Formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare;
- Rolul și impactul Programului LEADER în teritoriul GAL Codru Moma.

5. METODOLOGIA DE EVALUARE

5.1 Metodele și tehnicile de evaluare folosite

Elaborarea Procedurii și a Planului de evaluare și aprobarea de către Consiliul Director

În scopul monitorizării și evaluării modului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală, GAL Codru Moma a elaborat o Procedură de monitorizare, evaluare și controlul implementării strategiei în care a fost trasat mecanismul de implementare sub forma unui Plan de evaluare și s-au desemnat persoanele responsabile formând Comitetul de evaluare.

Responsabilitatea întocmirii Planului de Evaluare îi revine Comitetul de evaluare format din:

- Manager GAL: Ștefan Ionela-Otilia
- Responsabil cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor: Ghirodea Gabriela
- Responsabil cu monitorizarea proiectelor: Pasca Octavian

Procedura de Evaluare împreună cu Planul de Evaluare au fost aprobate de către Consiliul Director al Asociației GAL Codru Moma, în data de 26.11.2018.

Planul de Evaluare (Planificarea Evaluării)

Tabel nr. 3 Planificarea evaluării

Etape	Planificarea evaluării – etapele evaluării	Din data de:	Până în data de:
Planificare	Formularea întrebărilor de evaluare	1 Octombrie 2018	31 Octombrie 2018
Planificare/Execuție	Obținerea răspunsurilor la întrebări	1 Noiembrie 2018	16 Noiembrie 2018



Executia	Analiza raspunsurilor interne (Echipa GAL + CD) Persoane chestionate: 90 Propunere de modificare a SDL	19 Noiembrie 2018	23 Noiembrie 2018
Elaborarea raportului	Sinteza răspunsurilor și concluzii : modalitatea de operare a strategiei, precum și efectele și rezultatele pe care le generează	13 Decembrie 2018	15 Ianuarie 2019
	Finalizarea documentatie de raportare /evaluare	16 Ianuarie 2019	28 Februarie 2019
	Transmitere la LEADER a Raportului de evaluare a SDL	28 Februarie 2019	28 Februarie 2019

Selectarea Evaluatorului

Evaluarea s-a făcut de către GAL, fiind o autoevaluare, respectiv de catre Managerul GAL impreuna cu expertii tehnici prin constituirea unui Comitet de evaluare, sub verificarea si aprobarea Consiliului Director.

Elaborarea design-ului evaluării

O parte din informațiile necesare evaluării a provenit din monitorizarea propriei activități a GAL, din interacțiunea acestuia cu actorii locali (prin acțiunile de animare).

S-au identificat și s-au folosit sursele de date și informațiile necesare: baza de date GAL, parteneri GAL, populatia locala.

Cercetarea a fost atât calitativă cât și cantitativă.

Cercetarea de tip cantitativ a presupus colectarea și analiza unor date cantitative și utilizarea unor eșantioane reprezentative pentru temele studiate. S-a folosit ca metoda de evaluare ancheta, tehnica de evaluare folosită a fost sondajul de opinie cu intrebari inchise, iar instrumentul folosit a fost chestionarul.

Cercetarea de tip calitativ a presupus selecția subiecților de la care vor fi colectate informații după gradul acestora de relevanță pentru tema studiată.



Metoda de evaluare folosită în cadrul acestui raport este ancheta utilizând tehnica focus-grupului privind verificarea funcționării logicii de intervenție a strategiei, studiul/analiza documentelor, analiza datelor administrative având ca instrument ghidul de focus-grup.

5.2 Elementele cheie ale evaluării – întrebările de evaluare specifice și comune, criterii de evaluare, indicatori.

1. Metoda de evaluare: ANCHETA

Tehnica de evaluare: sondajul de opinie cu întrebări închise

Instrumentul de evaluare: chestionarul.

Întrebările din chestionar au fost structurate pe 4 teme astfel:

TEMA 1 - Verificarea funcționării logicii de intervenției prin gradul de relevanță al măsurii în raport cu nevoile socio-economice locale:

1. Precizați gradul de relevanță privind logica de intervenție a **Măsurii 1/2A Investiții în exploatarea agricolă și în procesarea produselor agricole** în raport cu nevoile socio-economice locale:

- ☐ mare
- ☐ medie
- ☐ mica

2. Precizați gradul de relevanță privind logica de intervenție a **Măsurii 2/6A Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL Codru-Moma** în raport cu nevoile economice locale:

- ☐ mare
- ☐ medie
- ☐ mica

3. Precizați gradul de relevanță privind logica de intervenție a **Măsurii 3/3A Creșterea competitivității prin promovarea formelor asociative** în raport cu nevoile economice locale:

- ☐ mare
- ☐ medie
- ☐ mica

4. Precizați gradul de relevanță privind logica de intervenție a **Măsurii M4/6B Ameliorarea provocărilor sociale** în raport cu nevoile economice locale:

- ☐ mare
- ☐ medie
- ☐ mica



CRITERII DE EVALUARE:

- CS 1 - Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel (relevanta mare), necesita ajustari (relevanta medie) s-au modificat (relevanta mica).
- CS 2 - Măsurile din cadrul SDL care necesita revizuire (masurile cu relevanta medie si mica vor fi notate cu DA, cele cu relevanta mare vor fi notate cu NU)

INDICATORI:

- Numărul de măsuri din cadrul SDL revizuite

TEMA 1 - Verificarea funcționării logicii de intervenției prin gradul de relevanta al masurii în raport cu nevoile socio-economice locale		
Masura	Criterii de evaluare	Rezultat indicatori
Masura 1/2A	CS1 = medie (necesita ajustari)	1
	CS2 = DA	
Masura 2/6A	CS1 = mare (au ramas la fel)	0
	CS2 = NU	
Masura 3/3A	CS1 = mica (s-au modificat)	1
	CS2 = DA	
Masura 4/6B	CS1 = medie (necesita ajustari)	1
	CS2 = DA	

TEMA 2 - Intervenția strategiei a contribuit la dezvoltarea sectoarelor vegetal și zootehnic iar daca nu, precizati care sunt cauzele?

1. Contributia prin **Masura 1/2A Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole**:

- ☐ da
☐ nu

In conditiile in care raspunsul este nu se vor bifa urmatoarele optiuni (se pot bifa mai multe optiuni):

- ☐ rata ajutorului financiar nerambursabil (50, 70, 90 %)
☐ obligativitatea crearii locurilor de munca
☐ irelevanta tipurilor de investitii eligibile
☐ alte motive (se vor completa)

2. Contributia prin **Masura 3/3A Cresterea competitivitatii prin promovarea formelor asociative**:

- ☐ da
☐ nu



In condițiile în care răspunsul este nu se vor bifa următoarele opțiuni (se pot bifa mai multe opțiuni):

- ☐ irelevantă tipurilor de investiții eligibile
- ☐ obligativitatea creării locurilor de muncă
- ☐ alte motive (se vor completa)

CRITERII DE EVALUARE:

- CS 1 – Interventia strategiei a contribuit la dezvoltarea sectoarelor vegetal și zootehnic
- CS 2 – Cauzele care au determinat modificarea opțiunilor inițiale

INDICATORI:

- Numarul de masuri din SDL revizuite

TEMA 2 - Intervenția strategiei a contribuit la dezvoltarea sectoarelor vegetal și zootehnic iar dacă nu, precizați care sunt cauzele?		
Măsura	Criterii de evaluare	Rezultat indicatori
Măsura 1/2A	CS1 = nu	1
	CS2: - rata ajutorului financiar nerambursabil (50, 70, 90 %) - obligativitatea creării locurilor de muncă	
Măsura 3/3A	CS1 = nu	1
	CS2: irelevantă tipurilor de investiții eligibile	

TEMA 3 – Intervenția strategiei a contribuit la dezvoltarea sectorului non agricol și care sunt opțiunile viitoare?

1. Contribuția prin **Măsura 2/6A Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL Codru-Moma:**

- ☐ da
- ☐ nu

2. Optați pentru redeschiderea Măsurii 2/6A sau pentru crearea unei măsuri noi de sprijin forfetar, echivalentă a sub-măsurii 6.2 din PNDR (Măsura 5/6A – Sprijin pentru înființarea de activități non-agricole în teritoriul GAL Codru Moma)?

- ☐ redeschiderea Măsurii 2/6A



☐ crearea Masurii 5/6A de sprijin forfetar

CRITERII DE EVALUARE:

- CS 1 – Interventia strategiei a contribuit la dezvoltarea sectorului non agricol
- CS 2 – Identificarea optiunilor viitoare

INDICATORI:

- Numarul de masuri noi create sau redeschise

TEMA 3 – Intervenția strategiei a contribuit la dezvoltarea sectorului non agricol si care sunt optiunile viitoare?		
Masura	Criterii de evaluare	Rezultat indicatori
Masura 2/6A	CS 1 = da	0
	CS 2: -	
Masura 5/6A	CS 1 = nu e cazul	1
	CS2: crearea Masurii 5/6A de sprijin forfetar	

TEMA 4 – Clasificarea tipurilor de investitii publice pe componente si prioritizarea investitiilor pe sectoare public sau privat, in teritoriul GAL Codru Moma

1. Precizati care este optiunea dvs. privind procentul de distributie a sprijinului financiar nerambursabil pe componentele aferente **Masurii M4/6B Ameliorarea provocarilor sociale:**

A) *infrastructura de baza:*

- ☐ 90%
- ☐ 50%
- ☐ 10%

B) *infrastructura sociala:*

- ☐ 90%
- ☐ 50%
- ☐ 10%

2. Precizati care este optiunea dvs. privind prioritizarea investitiilor pe tipuri de sectoare publice sau private in teritoriul GAL Codru Moma:

- ☐ Sectorul public
- ☐ Sectorul privat



CRITERII DE EVALUARE:

- CS 1 – Identificarea procentului de distributie a sprijinului financiar nerambursabil pe tipurile de investitii aferente Masurii 4/6B
- CS 2 – Identificarea prioritatilor pe tipul de sector public sau privat

INDICATORI:

- I1 - Numarul de persoane chestionate care opteaza pentru 90% infrastructura de baza si numarul de persoane chestionate care opteaza pentru 10% infrastructura sociala
- I2 – Numarul de persoane chestionate care opteaza pentru sectorul public

TEMA 4 – Clasificarea tipurilor de investitii publice pe componente si prioritizarea investitiilor pe sectoare public sau privat, in teritoriul GAL Codru Moma

Masura/Sectoare	Criterii de evaluare	Rezultat indicatori
Masura 4/6B	CS 1 = 90% din AFN alocare pentru infrastructura de baza 10% din AFN alocare pentru infrastructura sociala	Total pers. Chestionate : 90 I1 - Nr de persoane chestionate care opteaza pentru 90% infrastructura de baza: 80 I1 – Nr. de persoane chestionate care opteaza pentru 10% infrastructura sociala: 80 Alte optiuni: 10
	CS 2 = nu se aplica	
Sector public vs. privat	CS 1 = nu se aplica	I2 – Numarul de persoane chestionate care opteaza pentru sectorul public: 73
	CS2 = sectorul public	

TEMA 5 – Impactul Programului LEADER in teritoriul GAL Codru Moma

1. Considerati relevanta abordarea LEADER de “jos in sus” in teritoriul GAL Codru Moma?

- ☐ da
☐ nu

CRITERII DE EVALUARE:

- CS 1 – Identificarea relevantei abordarii programului LEADER

INDICATORI:

- Numarul de persoane chestionate care au optat pentru optiunea DA



TEMA 5 – Impactul Programului LEADER in teritoriul GAL Codru Moma		
Relevanta abordarii LEADER de “jos in sus” in teritoriul GAL Codru Moma	Criterii de evaluare	Rezultat indicatori
	CS1 = da	90

Chestionarele au fost aplicate pe un esantion de 90 de persoane din toate UAT-urile apartinatoare teritoriului GAL.

2. **Metoda de evaluare: ANCHETA**
Tehnica de evaluare: focus-grupul
Instrumentul de evaluare: ghidul de focus-grup

S-au organizat doua focus-grupuri:

Grupul 1: 9 persoane, format din reprezentantii sectorului public, parteneri GAL (primari)

Grupul 2: 9 persoane, format din reprezentantii sectorului privat si societatea civila, parteneri GAL

Caracterul construit:

Participantii au fost convocati la o data exacta si o ora fixa, într-un spatiu special amenajat (sediul GAL).

Caracter focalizat și structurat:

Discuția a fost focalizată pe mai multe teme, coordonata de managerul GAL care a jucat rolul de moderator. Moderatorul le-a oferit participanților un număr de informații structurat pe teme, pe baza ghidului, urmat apoi de un interviu cu intrebari adresate grupului. Temele abordate au fost cele 5 aplicate si in cadrul chestionarului, insa discutiile au fost libere, nestructurate.

Comunicarea a fost multidirecțională astfel incat s-au putut colecta informatii cu o acoperire mai mare si variata.

Intrebari adresate:

1. Cum evaluati verificarea funcționării logicii de intervenției prin gradul de relevanta al masurii in raport cu nevoile socio-economice locale?

Raspunsuri:

- Masura 1/2A este o masura relevanta insa preferabil ar fi sa formam o asociere de tip cooperativa in care valoarea alocata sa fie mai mare, iar numarul de locuri de munca solicitat sa nu depaseasca 2 locuri / asociere;
- Masura 2/6A a fost o masura eficienta insa aceasta presupune cofinantare, daca exista posibilitatea de a crea o masura similare pe suma forfetara, optam pentru aceasta;



- Masura 3/3A nu este o masura relevanta, prin urmare ar fi bine sa renuntam la aceasta;
- Masura 4/6B este relevanta din punct de vedere al necesitatii imbunatatirii infrastructurii de baza si ar trebui crescuta alocarea financiara atat plafonul pe proiect precum si valoarea totala alocata pe masura;

2. Intervenția strategiei a contribuit la dezvoltarea sectoarelor vegetal și zootehnic iar daca nu, precizati care sunt cauzele?

Raspunsuri:

- da, insa Masura 1/2A ar trebui modificata prin simplificarea conditiilor si renuntarea la crearea de locuri de munca;
- da, insa Masura 1/2A a implicat cofinantare de minim 30%, rata care este prea greu de sustinut, iar conditiile de crestere a sprijinului sunt greu de indeplinit;
- nu, sectorul vegetal si zootehnic nu prea se preteaza in teritoriul GAL Codru Moma, cu exceptia fermelor mici sau a asocierii intre fermieri, insa nu sub forma Masurii 3/3A care nu vizeaza investitii in utilaje agricole sau achizitia de animale.

3. Intervenția strategiei a contribuit la dezvoltarea sectorului non agricol si care sunt optiunile viitoare?

Raspunsuri:

- da, Masura 2/6A a fost o masura eficienta insa aceasta presupune cofinantare;
- optam in unanimitate pentru realocarea sumelor ramase disponibile dupa investitiile in infrastructura publica de baza catre o masura in domeniul non agricol cu sprijin forfetar.

4. Dintr-un procent cu o rata a sprijinului financiar nerambursabil de 100% pe un proiect public, cat considerati ca ar trebui alocat pe infrastructura de baza si cat pe infrastructura sociala?

Raspunsuri:

- 90% infrastructura de baza si 10% infrastructura sociala;
- 50% infrastructura de baza si 50% infrastructura sociala;
- 100% infrastructura de baza.

5. Care sectoare considerati ca necesita a fi prioritizate in cadrul masurilor de finantare prin GAL Codru Moma: public sau privat? si justificati alegerea.

Raspunsuri:

- sectorul public deoarece este de interes general;



- sectorul public deoarece o infrastructura locala bine pusa la punct va permite si cresterea sectorului privat, iar fara aceasta sectorul privat va falimenta.

6. Considerati relevanta abordarea LEADER de "jos in sus" in teritoriul GAL Codru Moma?

Raspunsuri:

- abordarea ar fi relevanta daca nu ar fi restransa de aplicarea Regulamentelor Europene care obliga la anumite tipuri de cheltuieli care nu sunt relevante pentru teritoriu;
- nu este relevanta deoarece Orasul Vascau spre exemplu nu poate accesa nicio masura de finantare pentru sectorul public deoarece trebuie sa respecte articolele din Regulamentele Europene care restrictioneaza tipurile de investitii;
- este relevanta numai pentru sectorul privat.

5.3 Sursa datelor

Au fost folosite date primare prin sondarea directa a populatiei si a membrilor parteneriatului GAL Codru Moma.

5.4 Tehnici pentru colectarea datelor

Colectarea datelor s-a realizat prin cele doua instrumente de evaluare, respectiv chestionarul si ghidul de focus-grup.

5.5 Măsuri adoptate

In urma colectarii datelor s-au inaintat o Propunere de modificare a SDL prin adresa nr. 12711 din 27.11.2018, care a fost aprobata sub forma solicitata prin Nota de aprobare nr. 216732 din 13.12.2018.

Modificarile majore ce reflecta evaluarea efectuata sunt urmatoarele:

1. modificările propuse pentru Măsura M1/2A :

- Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 5.000 Euro și 50.000 Euro, respectiv 178.195,74 Euro, pentru proiectele colective (de tipul cooperativelor agricole sau grupurilor de producători; (creste valoarea alocata pe forme asociative conform solicitarilor);



- se diminueaza valoarea totala alocata pe masura tinand cont de interesul scazut.
- Indicatori specifici: număr de locuri de muncă nou create – 2 (se diminueaza conform solicitarilor)

2. modificările propuse pentru Măsura M2/6A :

- număr de locuri de muncă nou create: 5 (se diminueaza, prin urmare prin cele 4 proiecte care au fost selectate de catre AFIR s-a indeplinit indicatorul specific masurii asumat prin SDL).

3. modificările propuse pentru Măsura M3/3A :

- se modifica interventia intr-o masura de servicii respectiv Sprijin pentru participarea pentru prima dată la schemele de calitate, in scopul indeplinirii criteriului de selectie al SDL;
- valoarea totala alocata este de 15000 euro, alocarea cea mai mica tinand cont de interesul scazut pentru acest sector.

4. modificările propuse pentru Măsura M4/6B :

- se modifica valoarea sprijinului financiar nerambursabil la 80.000 euro/beneficiar (crestere conform solicitarilor)
- se adauga la tipul de investitii in componenta sociala „*Investiții în active necorporale de tipul unei soluții informatice e-administrare, respectiv o aplicație mobilă care va putea rula atât pe dispozitive cu sistem de operare Android, cât și IOS precum și pe web, destinată gestionării interacțiunii bidirecționale dintre cetățeni și primărie care va cuprinde prioritar domeniul de interes asistență socială (la care se pot adăuga și alte domenii de interes local cum ar fi iluminat public, alimentare cu apă și canalizare, impozite și taxe etc.)*” in scopul satisfacerii nevoilor pe plan local de atribui 90% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil pentru infrastructura de baza, dar cu conditia indeplinirii priorităților de dezvoltare rurala privind imbunatatirea infrastructurii sociale (minim 10% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil pentru infrastructura sociala).
- creste valoarea totala alocata pe masura conform solicitarilor.

5. crearea unei masuri cu sprijin forfetar in sectorul privat non agricol - Măsura M5/6A conform solicitarilor



Tabel nr. 4 Obiective, Prioritati, Domenii de interventie, Indicatori, Alocare financiara (initial

Obiectivul de dezvoltare rurală <u>1</u> Mediu și climă, Inovare	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat	Alocare financiara (euro)
	P2	2A	M1/2A	Nr. expl 5, nr. loc muncă <u>5</u> <u>2</u>	178.195,74
	P3	3A	M3/3A	Nr. expl <u>2</u> <u>1</u> , nr. loc muncă <u>2</u> <u>0</u>	15.000,00
Obiectivul de dezvoltare rurală <u>3</u> Mediu și climă, Inovare	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat	Alocare financiara (euro)
	P6	6A	M2/6A	Nr. loc muncă <u>7</u> <u>5</u>	194.874,00
		<u>6A</u>	<u>M5/6A</u>	<u>Nr. loc de muncă 7</u>	280.000,00
		6B	M4/6B	Pop. neta 45, nr. loc muncă <u>2</u> <u>0</u>	640.000,00

CALENDAR DE LANSARE A SESIUNILOR DE DEPUERERE A PROIECTELOR PE LUNA IANUARIE 2019

Denumire GAL	Județul	Măsura	Luna Ianuarie Data lansare 08.01.2019	Procent din Alocarea Financiară a SDL
			Suma Lansată (anul 2019)	
Asociația GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ „CODRU MOMA”	Bihor, Arad	M1/2A Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole	178.195,74	13,63%
		M4/6B Ameliorarea provocărilor sociale	640.000,00	48,92%



5.6 Limitări și constrângeri întâmpinate

- majoritatea întrebărilor au trebuit formulate în scopul identificării erorilor și modificării condițiilor inițiale datorită ratei mici de depunere a proiectelor;
- imposibilitatea evaluării pe un esanșion cu proiecte contractate și/sau finalizate;
- schimbări ale personalului angajat pe parcursul anului 2018, care au determinat întâzieri.

6. CONSTATĂRILE ȘI CONCLUZIILE EVALUĂRII

6.1 Constatări

S-a constatat o modificare a priorităților privind opțiunile de la elaborarea strategiei (anul 2016) la momentul actual atât pe seama modificării preferințelor, dar și pe o lipsă a înțelegerii condițiilor de finanțare.

De asemenea s-a constatat că luarea deciziei de a deschide măsurile pentru sectorul privat pentru a constata rata de interes în prima fază, a fost una corectă, în scopul de a se realoca sumele rămase către sectorul public care și-a manifestat interesul de a depune proiecte.

6.2 Concluzii

În urma evaluării SDL GAL Codru Moma prin aplicarea metodelor atât cantitative cât și calitative, s-au desprins următoarele concluzii:

- logica de intervenție prin gradul de relevanță al măsurilor în raport cu nevoile socio-economice locale a suferit modificări de la elaborarea SDL până în prezent, în sensul necesității ajustării măsurilor;
- sectoarele vegetal și zootehnic nu mai reprezintă o prioritate pentru teritoriul GAL Codru Moma;
- sectorul privat se dorește a fi dezvoltat însă în condițiile acordării de sprijin forfetar pentru afaceri de tip start up;



- prioritatea principală este îmbunătățirea infrastructurii de bază locală prin investiții publice;
- impactul LEADER generează efecte benefice numai asupra unor tipuri de investiții restrânse de aplicarea Regulamentelor Europene.

7. RECOMANDĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE

7.1 Recomandări

- Sprijinirea GAL-urilor pentru viitoarea perioadă de programare în sensul de a face propuneri strategice în a se permite stabilirea tipurilor de investiții raportate cât mai fidel la nivelul teritoriului.

7.2 Lecții învățate

- Deși Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației GAL Codru Moma este una structurată și adaptată nevoilor teritoriului, periodic este necesară actualizarea acesteia;
- O strategiei de dezvoltare locală cu măsuri atipice și inovative este mai greu de implementat față de o strategie cu măsuri standard;
- Activitatea Asociației GAL Codru Moma trebuie evaluată periodic pentru a vedea ce funcționează și ce nu funcționează și mai ales, ce anume putem face pentru îmbunătățirea implementării și rezultatelor.
- Va trebui pus un accent deosebit pe formarea de personal și păstrarea angajaților cu experiența deoarece fluctuațiile de personal îngreunează procesul de implementare a strategiei.

Reprezentant legal
Președinte GAL Codru Moma
PAȘCA Octavian

